
Szadek, st. 6 (AZP 65-38/1), gm. Blizanów, woj. wielkopolskie

Informator Archeologiczny : badania 34, 123

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Oceniając rozmieszczenie obiektów, osada jest datowana na koniec okresu lateńskiego i miała co najmniej 200 m długości wzdłuż osi północny zachód -południowy wschód. Pozostałością po niej są jamy zasobowe tworzące co najmniej dwa wyizolowane skupiska, wiążące się ze znajdującymi się tam osobnymi zagrodami. W trakcie prac wykopaliskowych udało się rozpoznać większą część jednego zespołu oraz wskazać miejsce drugiej zagrody. W sondażach wykopanych najdalej na wschód rozpoczynało się nowe skupisko, najprawdopodobniej analogiczne do przebadanego w całości. Na odcinku 30 m pomiędzy nimi nie stwierdzono jam osadniczych. Od strony zachodniej do skupiska jam przylegała warstwa przepalanej gliny ze śladami odcisków konstrukcyjnych, będąca zapewne pozostałością stojącej w tym miejscu budowli naziemnej.

W południowej części wykopu znaleziono dwa zachowane *in situ* rozgniecione całe naczynia, ustawione pierwotnie na stropach zasypanych jam. Trzecie, idealnie zachowane naczynie znaleziono wstawione do płytkiego dołka. Znajdowało się ono około 20 m na zachód od głównego skupiska jam. Na obrzeżach obszaru zajętego przez jamy zasobowe odkryto 4 paleniska.

W zachodniej części stanowiska wykopano trzy rowy sondażowe schodzące w kierunku podmokłego terenu związanego z przepływającą w pobliżu rzeką Lizą. Były w nich widoczne warstwa kulturowa oraz doły posłupowe, a także jedno z palenisk.

Zabytki są przechowywane w Muzeum Podlaskim w Białymstoku.

Wyniki badań zostały opublikowane w „Badaniach Archeologiczne w Polsce Północno-Wschodniej i na zachodniej Białorusi w latach 2000-2001”, Białystok 2002, s. 215-224.

Na obecnym etapie nie przewiduje się kontynuacji badań.

Szadek, st. 3, gm. Blizanów, woj. wielkopolskie

patrz: środkowa, młodsza i późna epoka brązu

SZADEK, st. 6 (AZP 65-38/1), gm. Blizanów, woj. wielkopolskie

- osada kultury łużyckiej z wczesnej epoki żelaza (HaD)
- osada kultury przeworskiej

Prace o charakterze ratowniczym, prowadzone w związku z budową nitki rurociągu Płock-Ostrów Wielkopolski z funduszy inwestora. Badania prowadził mgr Edward Pudełko (Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej w Kaliszu).

Przekopano teren o długości 180 m i szerokości 8 m, przecinając rozpoznane w 1981 r. st. 6. Odkryto fragment wielokulturowej osady.

Osadnictwo ludności kultury łużyckiej reprezentowało 11 obiektów ziemnych, zgrupowanych głównie w piaszczystej strefie skłonu wysoczyzny stanowiącej terasę rzeki Proсны. Odkryto tu 4 pozostałości budynków naziemnych zawierających oprócz materiału ceramicznego, złożonego głównie z ceramiki grubościennej, fragmenty polepy łączącej elementy konstrukcyjne prymitywnych domostw (?). Fragmenty naczyń zdobionych odciskami tordowanego naszyjnika i części przykrawędne naczyń zasobowych dekorowane guzkami pod krawędzią datują osadę na okres halszacki D.

Osada ludności kultury przeworskiej zajmowała te same miejsca, preferując bardziej teren zagliniony ułożony bliżej kulminacji. Natrafiono na 41 obiektów, z których jeden przypuszczalnie mógł być budynkiem słupowym, pozostałe 3 naziemnymi obiektami mieszkalnymi o bardziej nietrwałych konstrukcjach ścian, po których zachowały się tylko fragmenty warstw. Inne, większych rozmiarów, mogły stanowić zabudowę gospodarczą (6 jam). Pozostałe to resztki: palenisk, jam odpadkowych. Jedna, owalna, zawierała 80 cm warstwę gliny na potrzeby pracowni garncarskiej